

Waarom ik er voor kies verbonden te blijven aan de

Broederbeweging

Een persoonlijke opvatting

Een aantal jaar geleden las ik 'De levende kerk – een ervaren predikant deelt zijn rijke inzichten', geschreven door John Stott toen hij de 80 jaar al ruim gepasseerd was. De historische bijlage in dat boek trok mijn aandacht: 'Waarom ik nog steeds lid ben van de Anglicaanse Kerk'. Zijn vier persoonlijke redenen hielpen me te begrijpen waar deze Bijbelleraar, die ik in de afgelopen drie decennia heb leren respecteren, vandaan komt.

Ik wil hier, op mijn beurt, graag mijn verhaal vertellen. Ik zal je vijf redenen geven waarom ik er voor gekozen heb om verbonden te blijven aan de Broederbeweging. Het is een persoonlijke opvatting – mijn opvatting. Daarmee wil ik niet zeggen dat deze vijf redenen de belangrijkste Bijbelse leerstellingen zijn en ook wil ik me daarmee niet kritisch opstellen ten opzichte van andere christelijke gemeenschappen die een andere mening hebben. Ik wil absoluut niet de indruk wekken dat 'wij' de enigen zijn die deze vijf doelen nastreven. De waarheid is dat deze prachtige kenmerken tegenwoordig door veel meer christenen gedeeld worden dan twee eeuwen geleden, toen de Broederbeweging begon – en elke keer dat ik ze zie, geniet ik daar opnieuw van, wanneer en waar ik ze ook zie! Maar er moet ook gezegd worden dat deze vijf nobele doelen essentieel zijn in de droom van de Broederbeweging – op die manier inspireerden ze een generatie van broeders en zusters die er naar streefden deze doelen na te leven en die op hun beurt weer anderen over de hele wereld enthousiast maakten. Het navolgen van deze droom zorgde voor de opkomst van wat historici tegenwoordig de Broederbeweging noemen. Ik geloof dat het één van de vele bewegingen van God was. Vrij snel werden grote delen van de beweging helaas geïnfecteerd met dogmatische virussen, waardoor de gemeenschap en samenwerking aan banden werden gelegd en waarbij men de praktische uitwerking binnen de gemeenten zoveel mogelijk gelijk wilde trekken. Persoonlijke conflicten en soms zelfs arrogantie ten opzichte van 'hen die niet bij ons zijn' hebben de beweging grote schade toegebracht. Maar hun oorspronkelijke droom – deze vijf nobele doelen – leven en inspireren vandaag de dag nog steeds. Het blijft mijn hart verwarmen en het geeft richting aan de manier waarop ik mijn leven als christen vorm geef.

1. We streven ernaar de Heer Jezus de hoogste plaats te geven in ons persoonlijk en gezamenlijk leven

Zoals elke wedergeboren christen, hebben ook de broeders en zusters die verbonden zijn aan de Broederbeweging een diepe liefde voor de Heer Jezus. Bij hun bekering geeft elk van hen zijn of haar leven aan Hem. Zij zijn er van overtuigd dat Zijn bloed dat vergoten werd op Golgotha voldoende is om hen te reinigen van "alle zonden" en verheugen zich in de wetenschap dat hun redding zeker is – hij of zij "heeft eeuwig leven en komt niet in het oordeel" (Joh. 5:24). Zij delen dezelfde blijde ervaring die de eerste christenen ervoeren toen het Christendom zich nog maar net over de wereld begon te verspreiden. Petrus zag die vreugde en schreef er het volgende over: "Hoewel u Hem niet gezien hebt, hebt u Hem toch lief. Hoewel u Hem nu niet ziet, maar gelooft, verheugt u zich met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde" (1 Petr. 1:8). Zij erkennen ook de unieke en speciale plek die de Heer Jezus zou moeten hebben in hun gezamenlijke leven, als "het hoofd van het lichaam, namelijk van de gemeente, Hij, Die het begin is, de Eerstgeborene uit de doden, opdat Hij in allen de Eerste zou zijn" (Kol. 1:18).

Centraal in alle christelijke gemeenten die op welke manier dan ook verbonden zijn met de Broederbeweging, staat de viering van het Avondmaal – meestal elke week. Het verlangen van Jezus, wanneer Hij zegt: “Doet dit tot mijn gedachtenis” (Luk. 22:19), moedigt elke broeder en zuster aan om dankbaar de aandacht te richten op Jezus Christus, wie Hij is, wat Hij gedaan heeft en wat Hij zal doen. Tijdens deze bijeenkomst geloven zij, evenals tijdens hun andere kerkelijke bijeenkomsten, dat de Heer Jezus zelf in hun midden is. Om dat geloof te voeden, wordt Mattheüs 18:20 vaak geciteerd: “Want waar twee of drie in Mijn Naam bijeengekomen zijn, daar ben Ik in hun midden”. Deze realiteit geeft waarde en betekenis aan hun bijeenkomsten. Wanneer zij aanbidden, willen ze Jezus de hoogste plaats geven en dat vult hun harten met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde. Dat is ook mijn eigen beleving.

2. We erkennen de unieke autoriteit van Gods Woord, de Bijbel, en onderwerpen ons daar aan

Waarheid en leerstellingen zijn zeer belangrijk voor hen. Door middel van persoonlijke studie en hun vele conferenties, preken en discussies over de Bijbel, willen ze gehoor geven aan de apostolische richtlijn: “Laat het woord van Christus in rijke mate in u wonen, in alle wijsheid; onderwijs elkaar en wijs elkaar terecht, met psalmen, lofzangen en geestelijke liederen. Zing voor de Heere met dank in uw hart” (Kol. 3:16). Ze doorzoeken de Schrift naar richtlijnen voor hun persoonlijk en gezamenlijk leven. Net als de Psalmist zingen ze: “Uw woord is een lamp voor mijn voet en een licht op mijn pad” (Ps. 119:105). Zij zien de Bijbel als Gods complete, unieke en gezaghebbende openbaring en nemen de roeping van Judas “om te strijden voor het geloof dat eenmaal aan de heiligen overgeleverd is” (Jud. 3) serieus. Verschillende taalgroepen hebben hun gerespecteerde en favoriete sprekers en schrijvers. Soms zijn hun interpretaties, uitleggingen en geschriften helaas dezelfde autoriteit toebedeeld als de Schrift zelf. Maar in principe heeft alleen de Heilige Schrift het uiteindelijke gezag. Ze zeggen oprecht altijd open te staan voor een verandering van inzicht, wanneer vanuit de Schrift bewezen kan worden dat dat noodzakelijk is.

Als je vraagt om een kopie van een ‘Geloofsverklaring’ van de Broederbeweging, zul je altijd een Bijbel krijgen. Als twintiger en dertiger vond ik dit frustrerend. Ik gaf toen de voorkeur aan een lijst met daarop hun belangrijkste en meest onderscheidende leerstellingen en gebruiken. Maar nu, als vijftiger, ben ik blij dat ik de hele Bijbel heb als mijn ‘Geloofsverklaring’. Dat staat me toe om de Bijbel met een open hart te bestuderen en Gods licht te zoeken, in plaats van me verplicht te voelen om een reeks overeengekomen verklaringen of uitleggingen te moeten verdedigen. Ik hoef niet bang te zijn voor de waarheid – waar die ook heen mag leiden. Er is ruimte om te verkennen, te groeien en te leren van anderen. Bereidwillige onderwerping aan Gods Woord is goed voor ons. De apostel Paulus spoorde Titus aan: “Spreek wat bij de gezonde leer past” (Tit. 2:1). Christelijke leiders kunnen zelfs met de beste intenties aanzetten tot onderdrukkende, manipulatieve en *ongezonde* gemeenten. Een correct begrip en een correcte toepassing van Gods openbaring zal altijd leiden tot *gezonde* kerken, *gezonde* families, een *gezonde* manier van denken en een *gezonde* manier van leven. Wanneer genade en waarheid samen opgaan, is er vreugde en vrede in gehoorzaamheid. In feite is vrijwillige onderwerping aan Gods woord een liefdestaal: “Want dit is de liefde tot God, dat wij Zijn geboden in acht nemen” (1 Joh. 5:3).

3. We hebben een diep verlangen naar de leiding en de kracht van de Heilige Geest

Net als de meeste christenen, geloven zij die verbonden zijn met de Broederbeweging dat de Geest van God woont in elke wedergeboren christen. Elke christen is verzegeld met de Heilige Geest en “door één Geest tot één lichaam gedoopt” (1 Kor. 12:13). Het is interessant om te weten dat er al sinds het begin van de beweging een diep verlangen is om geleid te worden door de Heilige Geest – zowel persoonlijk als gezamenlijk als gemeente. Dit diepe

verlangen is vandaag de dag nog altijd springlevend. Zij geloven dat de Heilige Geest er vooral interesse in heeft om Christus te verhogen. Dit wachten op de Geest is vooral zichtbaar wanneer de gemeente bij elkaar komt om het Avondmaal te vieren. Tijdens deze bijeenkomst verwacht de gemeente dat de Heilige Geest onder hen beweegt, hun harten zal warmen en hen ideeën en indrukken kan geven die leiden naar een specifiek gezang wat gezongen kan worden, een Bijbeltekst die hardop voorgelezen kan worden of een gedachte die geuit zou kunnen worden in gebed. Dit is in werkelijkheid een zeer *subjectieve* bijeenkomst. Deze diepe toewijding aan waarheid en leerstelling [*objectieve* openbaring], samen met het diepe verlangen om te luisteren naar wat de Geest ons ingeeft [*subjectieve* openbaring] voorzien in een zeer interessante mix van *objectiviteit* en *subjectiviteit* binnen de Broederbeweging.

In de 19^e eeuw hielpen leraren die verbonden waren aan de Broederbeweging om de Bedelingenleer uit de Schrift populairder te maken in het grotere Lichaam van Christus. Simpel gesteld gaat die leer er van uit dat de manier waarop God met de mensheid omgaat gedurende de tijd is veranderd. Sommigen denken dat de Bedelingenleer beperkingen oplegt aan wat de Heilige Geest vandaag nog kan doen. Maar dat is simpelweg niet waar. De dood en opstanding van de Heer Jezus zijn, samen met de uitstorting van de Heilige Geest tijdens Pinksteren, historische, niet te herhalen gebeurtenissen. Sommige “tekenen, wonderen en allerlei krachten” werden gegeven om daarmee het fundamentele werk van “de apostelen en profeten” te bekrachtigen (Ef. 2:20; 1 Kor. 12:12). Maar het werk van de Heilige Geest toen en nu reikt veel verder. De kerk uit de eerste eeuw en de kerk van vandaag behoren tot dezelfde ‘bedeling van de gemeente’ – er zijn sterke verbanden te vinden. Wanneer de eerste gelovigen de kracht van de Heilige Geest nodig hadden om “getuigen” (Hand. 1:8) te kunnen zijn, hebben wij die kracht ook nodig om vandaag effectieve getuigen te kunnen zijn. Wanneer de eerste gelovigen de geestelijke gaven of openbaring kregen “tot opbouw van de gemeente” (1 Kor. 12:7; 14:1-12), hebben wij ook die door de Geest gegeven gaven nodig om de kerk vandaag op te bouwen. Als God Zijn Geest gaf en “wonderen” deed in de eerste gemeenten in Galaten (Gal. 3:5), is er geen enkele reden waarom Hij dat vandaag niet opnieuw zou kunnen doen – en dat is waarom jij en ik nog steeds naar gebedsbijeenkomsten gaan. Daarom bidden we vol verwachting – ons altijd bewust van het feit dat God soeverein blijft en dat de Geest “aan ieder afzonderlijk uitdeelt zoals Hij wil” (1 Kor. 12:11).

Wat zo bijzonder is aan deze ‘Kerk bedeling’ is de activiteit van de Heilige Geest, Die niet alleen *speciale* mensen gebruikt, leidt en kracht geeft, maar *alle* gelovigen! Dat is waarom elke christen aangemoedigd wordt om “vervuld met de Geest” te worden (Ef. 5:18). Dat is waarom elke christen aangemoedigd wordt met de woorden: “Jaagt de liefde na en streeft naar de geestelijke gaven” en in de context van de gemeentelijke samenkomsten, “vooral daarnaar dat u mag profeteren” (1 Kor. 14:1). De Heilige Geest verlangt er naar om ons te veranderen door in elke christen Zijn prachtige vrucht van “liefde, blijdschap, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing” (Gal. 5:22-23) voort te brengen. Dit verlangen naar leiding en verandering door en kracht van de Heilige Geest is vandaag nog altijd springlevend. Historisch gezien heeft het een gezamenlijke uitweg gevonden in aanbiddingssamenkomsten en profetische bedieningen – en er is een groeiend bewustzijn onder velen dat we zulke gevoeligheid, leiding en kracht nodig hebben in alle gebieden van het leven en van bedieningen “want zonder Mij kunt u niets doen” (Joh. 15:5).

4. We geloven sterk in het priesterschap van alle gelovigen en moedigen daar sterk toe aan

Het *Priesterschap van alle gelovigen* maakt als leerstelling een einde aan het door mensen gemaakte onderscheid tussen ‘priester’ en ‘leek’. Er was een tijd waarin er in Europa een vergunning nodig was als je publiekelijk vanuit de Bijbel wilde preken. Er was een zeer duidelijk verschil tussen de ‘professional’, de priester, en de rest. Maar het Nieuwe Testament maakt duidelijk dat elke gelovige een priester is: “Maar u bent een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilig volk, een volk dat God Zich tot Zijn

eigendom maakte; opdat u de deugden zou verkondigen van Hem Die u uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht" (2 Petr. 2:9). Christelijke gemeenten die hun wortels hebben in de Broederbeweging, moedigen meestal erg graag aan tot meerdere deelnamen, een ieder volgens zijn roeping, zijn gaven, zijn volwassenheid en huidige geestelijke toestand. Elk deel van het Lichaam is nodig. Passiviteit van één lid doet schade aan het hele Lichaam. Ze moedigen elk lid van het Lichaam van Christus aan om zijn of haar functie te vervullen.

Het *priesterschap van alle gelovigen* is een leerstelling die ook een einde maakt aan het door mensen gemaakte onderscheid tussen 'priester' en 'vrouw'. In het Oude Testament waren de priesters van Israël mannen. In het Nieuwe Testament lezen we dat *elke gelovige* een priester is. Christelijke vrouwen mogen, net als christelijke mannen, "geestelijke offers...brengen, die God welgevallig zijn door Jezus Christus" (1 Petr. 2:5). Financiële gaven en materiële ondersteuning worden gezien als "een aangename geur, een welgevallig offer, welbehaaglijk voor God" (Fil. 4:18). We kunnen, aangespoord door geloof, ook onze diensten aanbieden (Fil. 2:17). Wanneer we "door Hem een lofoffer brengen aan God, namelijk de vrucht van lippen die Zijn Naam belijden" (Heb. 13:15) zijn dit ook geestelijke offers. We worden allemaal aangemoedigd onze "lichamen aan God te wijden als een levend offer, heilig en voor God welbehaaglijk: dat is uw redelijke godsdienst" (Rom. 12:1). De man-vrouw discussie is tegenwoordig een gevoelig onderwerp. De Bijbel maakt duidelijk dat mannen en vrouwen gelijke waarde hebben in Gods ogen en ook dat God soms iets anders van een man dan van een vrouw verwacht in de context van gezins- en kerkleven. Elk christelijk echtpaar moet een mooie en passende manier vinden om uitdrukking te geven aan het man-vrouwverschil in hun gezinsleven. Op dezelfde manier moet elke christelijke gemeente een mooie en passende manier vinden om de Schrift te eren en het verschil tussen man en vrouw tot uitdrukking te brengen in hun kerkelijk leven.

De kerken die we tegenkomen in het Nieuwe Testament worden geleid door een groep volwassen mannen die oudsten of opzichters worden genoemd. We vinden weer anderen die de kerk dienen als diakenen. Sommigen hebben speciale gaven, zoals apostelen, profeten, evangelisten en herders/leraren. Of je nou man of vrouw bent en welke functie of gaven je ook hebt, we worden allemaal door God gezien als priesters die Hem verschillende geestelijke offers kunnen brengen. Er zijn altijd verschillen tussen de gemeenten geweest die verbonden zijn aan de Broederbeweging. Dat is niet nieuw. Binnen gezonde families kunnen ook veel verschillen voorkomen. Het is goed om te bedenken dat de verbindende kracht van een beweging er één is van visie en passie en niet één van structuren, lijstjes, vormen of manieren om dingen te doen. Wat broeders en zusters binnen de Broederbeweging verenigt en inspireert is hun gemeenschappelijke liefde voor en toewijding aan de Heer Jezus, een passie voor Gods Woord, een verlangen om geleid te worden door en kracht te krijgen van de Heilige Geest en het verlangen om elke gelovige aan te moedigen om volledig deel te nemen aan hun door God gegeven Priesterschap functie.

5. We nemen enthousiast en op een opofferende manier deel aan de opbouw van het wereldwijde Lichaam van Christus

Broeders en zusters binnen de Broederbeweging hebben de eenheid van het Lichaam van Christus altijd heel belangrijk gevonden. Ze zien zichzelf als deel van die ene universele Kerk van Jezus Christus. Er is maar één Lichaam. Er is maar één Kudde. Er is maar één Huis, één Tempel, één Familie van God. Zoals de Heer Jezus, zijn ze bezig "om te zoeken en zalig te maken wat verloren is" (Lk. 19:10). Boeken over wereldzending laten het effect zien van de wijdverbreide evangelisatiedrang van zendelingen, tentenmakers, leraren en gemeenten die verbonden zijn aan de Broederbeweging. Er zijn vele mannen en vrouwen te vinden die evangeliseren en gemeenten stichten. Je vindt ze binnen veel christelijke organisaties, zoals organisaties die gespecialiseerd zijn in het vertalen van de Bijbel, het verspreiden van de Bijbel, jongerenwerk, evangelisatiecampagnes, het verspreiden van boeken en projecten die de liefde van Jezus laten zien door de zieken, zwakken en armen te helpen.

Soms en in sommige gebieden gedragen gemeenten die verbonden zijn aan de Broederbeweging zich als een denominatie – en soms als een zeer starre en exclusieve denominatie. Er zijn goede Bijbelse argumenten voor het aangaan van opbouwende werkrelaties tussen christelijke gemeenten. Soms is het ontstaan van een netwerk van gemeenten eenvoudig een natuurlijke ontwikkeling van nieuwe gemeenten. Soms is het ontstaan door familie- of vriendschapsbanden. Voor andere gemeenten is een 'onderlinge band' (Eng. 'circle of fellowship') een makkelijker manier om een vorm van leerstellige harmonie te bereiken of om bestaande hulpmiddelen makkelijker te kunnen delen. De uitdaging is (a) hoe je je gemeente kunt beschermen tegen onderwijs en praktijken die je ongezond of on-Bijbels acht en tegelijkertijd (b) kunt genieten van de zegeningen die God wil geven door de samenwerking tussen gemeenten, zelfs met hen die anders zijn dan de jouwe¹. De praktische erkenning van het hele Lichaam van Christus inspireerde de broeders en zusters die aan het begin van de Broederbeweging stonden. Die prachtige visie blijft mij inspireren om zelf opofferend en enthousiast deel te nemen aan de opbouw van het wereldwijde Lichaam van Christus.

Conclusie

Waarom kies ik er voor om verbonden te blijven aan de Broederbeweging? In het kort: omdat ik hun oorspronkelijke droom deel. Deze vijf nobele doelen bleven me inspireren, ze verwarmen mijn hart en geven me richting aan de manier waarop ik mijn leven leid:

1. Om de Heer Jezus in alles centraal te stellen
2. Om Gods Woord lief te hebben en met een open hart en geest te bestuderen
3. Om te verlangen naar de leiding en bekrachtiging van Gods Heilige Geest
4. Om actief aan te zetten tot het priesterschap van alle gelovigen
5. Om positief bij te dragen aan de opbouw van het wereldwijde Lichaam van Christus

Omdat dit zo belangrijk is, herhaal ik het nog eens: veel gemeenten die op geen enkele manier verbonden zijn aan de Broederbeweging streven ook naar een aantal of zelfs al deze vijf doelen. Sommigen van hen zijn, denk ik, misschien zelf oprechter en meer gepassioneerd in het navolgen van deze doelen. We staan hier duidelijk niet alleen in! Het is ook waar dat een aantal gemeenten stellen dat ze onderdeel uitmaken van de Broederbeweging, maar in de praktijk slechts een zwakke toewijding tonen aan de oorspronkelijke droom. Zij lijken tevreden te zijn met het vasthouden aan een bepaalde vorm – aan een 'manier van samekomen'. Zoals met de meeste dromen zijn toewijding, passie en energie vereisten om een droom levend te houden.

De Broederbeweging had nooit de bedoeling om een exclusieve club of een gesloten netwerk te worden. Aan het begin werkten zij er hard aan om niet gezien te worden als een andere denominatie. Het is een beweging en moet dat ook blijven – een beweging van God. Om een '*beweging*' te blijven, moet ze niet sektarisch zijn, maar altijd willen leren, delen en zichzelf verbeteren. En om als beweging van God een '*beweging van God*' te blijven, moet zij God toestaan om op Zijn manier werkelijk onder hen te bewegen – zoals Hij dat in het verleden heeft gedaan of op welke nieuwe manier dan ook die Hij wil. Zoals de Israëlieten in de woestijn, moeten wij altijd klaar zijn om te met God bewegen wanneer Hij beweegt, zelfs als dat betekent dat we een comfortabele oase moeten verlaten. Wat doet God vandaag? Laten we trouw zijn! Laten we er deel van uitmaken!

Philip Nunn
Eindhoven, NL
Oktober 2015

Bron: www.philipnunn.com

¹ Voor nader onderzoek, verwijst ik graag door naar mijn artikel: 'Organisch gemeente netwerken' – die te vinden is op www.philipnunn.com